

- Inaongeza hatari ya uchafuzi wa kemikali kwenye bidhaa pale miti isiyoruhusiwa itatumika
- Inahitaji nguvu kazi kubwa kukamilisha uchakataji
- Inahitaji muda wa kutosha kukamilisha uchakataji

### ***Kukaanga samaki***

Njia ya kuchakata samaki kwa kutumia mafuta ya kula kwa kukaangia ili kuondoa maji na kuondoa vimelea na kuvifanya visilete uharibifu wa samaki.

### ***Faida ya Kukaanga***

- Inaongeza radha ya aina ya bidhaa
- Inahitaji eneo dogo la kufanya uchakataji
- Haitegemei hali ya hewa kuwezesha uchakataji
- Inaongeza muonekano na rangi ya kuvutia katika bidhaa
- Inaongeza muda wa kuhifadhi na utunzaji wa bidhaa
- Gharama ya upatikanaji wa nishati ni ndogo
- Inahitaji muda mfupi kukamilisha uchakataji

### ***Hasara za kukaanga***

- Inahamasisha ukataji wa miti na kupunguza uoto wa asili
- Inahitaji muda wa kutosha kukamilisha uchakataji

### ***Kugandisha na Kupoza***

#### ***Faida ya Kugandisha na Kupoza***

- Inahitaji eneo dogo la kufanya uchakataji
- Haitegemei hali ya hewa kuwezesha uchakataji
- Inaongeza muda wa kuhifadhi na utunzaji wa bidhaa

- Inahitaji muda mfupi kukamilisha uchakataji
- Inalinda uasili wa bidhaa
- Unaweza kusafirishwa umbali mrefu

### ***Hasara za Kugandisha na Kupoza***

- Gharama kubwa za kugandishia na kuhifadhi
- Inahitaji uangalizi mkubwa

### ***Kuchemsha kwa mvuke***

Njia hii sana sana inatumika kuchakata ngozi za samaki kwa ajili ya kutengeneza unga wa samaki kwa matumizi ya mifugo

### ***Faida zake***

- Inaongeza muda wa kuhifadhi na utunzaji wa bidhaa
- Inahitaji eneo dogo la kufanya uchakataji
- Haitegemei hali ya hewa kuwezesha uchakataji

### ***Hasara zake***

Gharama kubwa ya kupata nishati.

Kwa Maelezo Zaidi Wasiliana na:  
**AFISA MFAWIDHI WA KANDA  
 NA MSIMAMIZI WA MRADI (TASP II)**  
 KITENGO CHA KUTHIBITI UBORA WA SAMAKI  
 NA VIWANGO KANDA YA ZIWA VICTORIA  
 S.L.P. 1213 MWANZA

**SIMU**

+255 28 2550864

+255 754/784 437234

**Barua Pepe:** nfqcl\_mz@yahoo.co.uk

**Tovuti:** www.nfqcl.go.tz

# JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA



## WIZARA YA MAENDELEO YA MIFUGO NA UVUVI

### IDARA YA MAENDELEO YA UVUVI KITENGO CHA KUTHIBITI UBORA WA SAMAKI NA VIWANGO



## Utayarishaji na Uhifadhi wa Mazao ya Uvuvi



TRADE AND AGRICULTURE  
SUPPORT PROGRAMME II (TASP II)

Imetayarishwa na Maabara ya Kitaifa ya Samaki chini ya Mpango wa TASP II  
kwa ufadhili wa mfuko wa Maendeleo ya Jumuiya ya Ulaya (EDF)

## **Utangulizi**

Hii inahusisha mchakato mzima kuanzia pale samaki anapovuliwa katika maji hadi kumfikia mlaji akiwa katika ubora na usalama unaostahiki kwa ajili ya kulinda afya ya mlaji.

### **Madhumuni ya Uchakataji**

- Kupunguza kasi ya kuharibika na kuzuia upotevu wa viasili
- Kulinda usalama na afya ya mlaji
- Kurefusha kipindi cha kutumika na utunzaji wa mazao yaliyochakatwa
- Kuongeza thamani ya zao
- Kuzalisha bidhaa mbalimbali kulingana na matakwa ya mlaji
- Kurahisisha uhifadhi na usambazaji
- Kuboresha radha ya aina ya bidhaa

### **Mambo muhimu ya kuzingatia wakati wa uchakataji**

- Eneo maalum linalokusudiwa kwa ajili ya uchakataji
- Vifaa/malighafi kwa ajili ya kazi husika
- Hali ya afya na usafi wa wahudumiaji
- Upatikanaji wa maji safi na salama
- Kuweka mfumo wa uhibititi wa taka ngumu na maji taka
- Eneo la kuhifadhi malighafi na bidhaa
- Upatikanaji wa aina ya vifungashio
- Pawepo na uzio kudhibiti wanaoingia na kutoka katika eneo la uchakataji

### **Aina za Uchakataji**

- Kukausha kwa jua
- Kukausha kwa chumvi
- Kukausha kwa moshi
- Kukaanga

- Kugandisha
- Kupoza
- Kuchemsha kwa mvuke

### **Kukausha kwa Jua**

Njia ya kuchakata samaki kwa kutumia nishati ya jua ili kuondoa maji na kuondoa vimelea na kuvifanya visilete uharibifu wa samaki.

#### **Faida za kukausha kwa jua**

- Gharama ya nishati ni rahisi
- Kupunguza gharama za ujazo
- Aina ya wateja ulionao na soko
- Kurahisisha ubebaji na ufungashaji
- Gharama ya vifaa vinavyohitajika si vya gharama kubwa

#### **Hasara ya kukausha kwa jua**

- Haitumiki wakati wa kipindi cha mvua au mawingu
- Inahitaji eneo kubwa la uchakataji
- Unahitaji muda mrefu kukamilisha uchakataji
- Unahitaji idadi kubwa ya watendaji
- Kuongeza gharama ya kuandaa vichanja

### **Kukausha kwa Chumvi**

Njia ya kuchakata samaki kwa kutumia madini ya chumvi ili kuondoa maji na kuondoa vimelea na kuvifanya visilete uharibifu wa samaki.

#### **Faida za kukausha kwa Chumvi**

- Eneo dogo uhitajika kwa ajili ya uchakataji
- Gharama ya kuthibiti muingiliano ndani ya eneo la uchakataji ni ndogo
- Inaongeza radha na madini katika aina ya zao
- Haitegemei sana hali ya hewa
- Inapunguza kasi ya ukuaji wa vimelea

### **Hasara ya kukausha kwa chumvi**

- Inaongeza vimelea wanaopenda chumvi
- Inapunguza wateja hasa wanaojiami magonjwa yatokanayo na chumvi
- Inaongeza gharama ya upatikanaji wa chumvi
- Inaweza kuongeza uchafuzi wa kikemikali katika bidhaa husika



### **Kukausha kwa moshi**

Njia ya kuchakata samaki kwa kutumia moshi ili kuondoa maji na kuondoa vimelea na kuvifanya visilete uharibifu wa samaki.

#### **Faida ya kukausha kwa moshi**

- Inaongeza reha ya aina ya bidhaa
- Inahitaji eneo dogo la kufanya uchakataji
- Haitegemei hali ya hewa kuwezesha uchakataji
- Inaongeza muonekano na rangi ya kuvutia katika bidhaa
- Inaongeza muda wa kuhifadhi na utunzaji wa bidhaa

#### **Hasara za ukaushaji wa moshi**

- Inahamasisha ukataji wa miti na kupunguza uoto wa asili